

สรุปหลักการและสาระสำคัญ

ของ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

๑. ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๘ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒
และกำหนดให้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ขึ้นใหม่
เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติ
ราชการในปัจจุบัน (ระเบียบฯ ข้อ ๑ และข้อ ๓)

๒. ปรับปรุงบทนิยาม (ระเบียบฯ ข้อ ๕)

๒.๑ คำว่า “ปลัดกระทรวง”

เพิ่มความในบทนิยามคำว่า “ปลัดกระทรวง”

ให้หมายความรวมถึงรองปลัดกระทรวงผู้เป็นหัวหน้า

กลุ่มภารกิจด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบ

บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๒ คำว่า “หัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง”
ปรับปรุงความในบทนิยามคำว่า “หัวหน้า
ส่วนราชการชั้นตรง” ให้หมายความว่า หัวหน้า
ส่วนราชการที่มีฐานะหรือไม่มีฐานะเป็นกรม
ซึ่งขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีด้วย
เช่น กรณีเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน หรือ
เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

และหัวหน้าส่วนราชการที่มีกฎหมายกำหนดให้
การปฏิบัติราชการขึ้นตรงหรืออยู่ภายใต้การบังคับบัญชา
ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีอีกด้วย เช่น กรณี
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
ซึ่งเป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะที่ไม่สังกัด
สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะ
เป็นนิติบุคคล และอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

๒.๓ คำว่า “หัวหน้าส่วนราชการ”

๒.๓.๑ เพิ่มความในบทนิยามคำว่า “หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีฐานะเป็นอธิบดีด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น กรณีสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๓.๒ ตัดความในบทนิยามคำว่า “หัวหน้า
ส่วนราชการ” ในส่วนที่กำหนดให้หมายความว่ารวมถึง
นายกราชบัณฑิตยสถานด้วยออก เพื่อให้สอดคล้องกับ
พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ และ
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๔ ยกเลิกบทนิยามคำว่า “องค์การระหว่างประเทศ” “องค์การต่างประเทศ” และ “การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ” โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์การส่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลา
ระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ปรับปรุงขอบเขตการบังคับใช้ระเบียบนี้

แก่ข้าราชการรวม ๔ ประเภท ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน

ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมาย

ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการการเมือง และข้าราชการตำรวจตามกฎหมาย

ว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ (ระเบียบฯ ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง)

๔. ปรับปรุงกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือ
ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม
มีเหตุพิเศษซึ่งจะต้องวางหลักเกณฑ์และขั้นตอน
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลาแตกต่างจากที่ระเบียบกำหนด
ให้เสนอ ขออนุมัติคณะรัฐมนตรี กำหนดระเบียบ
เป็นการเฉพาะได้ ทั้งนี้ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
(ระเบียบฯ ข้อ ๖ วรรคสอง)

๕. นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง การพิจารณาปรับปรุง

จำนวนวันหยุดราชการอนุวัติตามมติคณะกรรมการ

ก齡กรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีฯ ข้อ ๓ ซึ่งเห็นควรว่า

ในการลาของข้าราชการในช่วงก่อนและหลังวันหยุด

เพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่อง ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจ

ตามความเหมาะสมและจำเป็นที่จะอนุญาตให้ลาได้

โดยต้องมิให้เสียหายแก่การปฏิบัติราชการ มากำหนดไว้

ในระเบียบนี้ (ระเบียบฯ ข้อ ๘ วรรคห้า)

๖. ปรับปรุงกรณีมีราชการจำเป็น

ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตสามารถเรียกตัว

ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลา รวม ๓ ประเภท ได้แก่

การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ลากิจส่วนตัว

ซึ่งมิใช่ลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ และ

ลาพักผ่อน ซึ่งได้หยุดราชการไปแล้วแต่ยังไม่ครบ

กำหนด ให้กลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลาได้

(ระเบียบฯ ข้อ ๑๐ วรรคสี่)

๓. เพิ่มกรณีส่วนราชการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ มาประยุกต์ใช้ในราชการ เพื่อให้ข้าราชการสามารถ นำเสนอใบลา อนุญาตให้ลา หรือยกเลิกวันลา สำหรับการ การลา รวม ๓ ประเภท ได้แก่ การลาป่วย การลาพักผ่อน หรือการลา กิจส่วนตัวซึ่งมิใช่ลา กิจส่วนตัว เพื่อเลี้ยงดูบุตร ตามข้อ ๒๒ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความปลอดภัย รัดกุม สามารถตรวจสอบตัวบุคคล และจัดเก็บข้อมูล เกี่ยวกับการลาดังกล่าวแทนระบบการลาด้วยใบลา แบบกระดาษก็ได้ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒ วรรคสอง)

๘. ปรับปรุงการกำหนดสิทธิในการได้รับเงินเดือน
ระหว่างลา โดยกำหนดให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา
เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และ
เงินอื่นในลักษณะเดียวกัน (ระเบียบฯ ข้อ ๑๖)

๕. เพิ่มสิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

**เป็นการลาอีกประเภทหนึ่ง เพื่อให้ข้าราชการชายสามารถ
ลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร
ครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ**

(ระเบียบฯ ข้อ ๒๐)

๑๐. เพิ่มจำนวนวันลาพักผ่อนประจำปีให้แก่

ข้าราชการที่ไปประจำการในต่างประเทศในเมืองที่กำลัง
พัฒนาซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคแอฟริกา ลาตินอเมริกา และ
อเมริกากลาง เมืองที่มีความเป็นอยู่ยากลำบาก เมืองที่มี
ภาวะความเป็นอยู่ไม่ปกติ และเมืองที่มีสถานการณ์พิเศษ
อีก ๑๐ วันทำการ แต่ทั้งนี้ มิให้สะสมวันลาพักผ่อน
ประจำปีเพิ่มขึ้นและยังมีได้รวมเข้ากับวันลาพักผ่อน
ประจำปีของปีถัดไป โดยให้ปลัดสำนัก-นายกรัฐมนตรี
ประกาศกำหนดรายชื่อเมืองดังกล่าวอย่างน้อยปีละครั้ง
(ระเบียบฯ ข้อ ๒๕)

๑๑. ปรับปรุงผู้มีอำนาจอนุญาตการให้ข้าราชการ
ลาไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย และดูงาน
ณ ต่างประเทศ โดยให้หัวหน้าส่วนราชการยกเว้น
ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการชั้นตรง
แล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาอนุญาต เพื่อให้สอดคล้องกับ
ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการให้ข้าราชการไปศึกษาฯ
ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย
การให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัย และ
ดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕ (ระเบียบฯ ข้อ ๓๓)

๑๒. ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลาไป

ปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้อง

กับหลักเกณฑ์การให้ข้าราชการไปปฏิบัติงานในองค์การ

ระหว่างประเทศตามพระราชกฤษฎีกา กำหนด

หลักเกณฑ์การส่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลา

ระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(ระเบียบฯ ข้อ ๓๔ – ข้อ ๓๕)

๑๓. เพิ่มสิทธิการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้าน
อาชีพเป็นการลาอีกประเภทหนึ่ง โดยกำหนดให้สิทธิ
สำหรับข้าราชการซึ่งได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บ
เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้าย
เพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ มีสิทธิลาไปเข้ารับการ
ฝึกอบรมได้ ทั้งหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือหลักสูตร
ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

ส่วนข้าราชการซึ่งได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บ
หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุอื่น ให้มีสิทธิลาไปเข้ารับ
การฝึกอบรมได้เฉพาะหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟู
สมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น
(ระเบียบฯ ข้อ ๓๘ – ข้อ ๔๐)

๑๔. ปรับปรุง ตารางการลาของข้าราชการ

รวม ๓ ประเภท (ตารางหมายเลข ๑ – หมายเลข ๓)

และแบบใบลา ทำยระเบียบฯ